

3. Іванов В. Антикризовий менеджмент в готельному бізнесі / В. Іванов, А. Волов. – Москва: Інфра -М, 2016. – 336 с.
4. Книшова Е. Н. Менеджмент гостинності / Е. Н. Книшова, Ю. М. Белозерова. – Москва: Інфра-М, 2015. – 512 с.
5. Партин Г. Фінансовий менеджмент / Г. Партин, Н. Селюченко. – Львів: НУ "ЛП", 2010. – 332 с.

УДК 336.6

Пархоменко Л.В.,

студентка 42 грн ФФБС

Науковий керівник – Мартинюк І.В.,

к.е.н., доцент,

Одеський національний економічний університет

Аналіз фіскальної ролі у сфері податку на доходи фізичних осіб в Україні

Одним з найбільш вагомих джерел формування дохідної частини місцевих бюджетів виступає податок з доходів фізичних осіб, є інструментом соціально-економічного регулювання рівня доходів громадян, отриманих з різних джерел.

Істотний внесок у вивчення, дослідження та розвиток даної теми внесли вчені-економісти, а саме: В.Л. Андрущенко, С. Ковач, В. М. Мельник, О. Кравцов та інші. В процесі дослідження податкової ефективності стягнення податку з доходів фізичних осіб, вчені прийшли висновку, що податкова політика в даній сфері має змінюватись відповідно до економічних циклів спаду та розвитку держави, враховувати інтереси держави і населення.

Податок на доходи фізичних осіб є загальнодержавним податком, що стягується з доходів фізичних осіб (громадян – резидентів) та нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження в Україні та за її межами (для резидентів). Це прямиий податок, що сплачують громадяни у відповідності до розміру отриманих доходів. [1] Порядок оподаткування доходів фізичних осіб в Україні регулюється розділом IV ПКУ, відповідними статтями якого

виділяються основні елементи ПДФО. Це – платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, податковий період, ставки, пільги тощо.

Оподаткування доходів фізичних осіб виконує не лише фіскальну, а й розподільчу функцію, оскільки за допомогою сплати податку більш заможними верствами наповнюються місцеві бюджети і мають змогу надавати соціальні гарантії менш заможним верствам населення.

Для дослідження значимості та ефективності оподаткування доходів фізичних осіб в Україні розглянемо обсяги надходжень ПДФО до Державного та місцевих бюджетів України за період 2015-2018 років.

Таблиця 1.

**Динаміка надходжень ПДФО до Державного та місцевих бюджетів України
за період 2015-2018 роки [2]**

Рік	2015	2016	2017	2018
Показник				
Надходження ПДФО до Державного бюджету, млрд. грн.	36,0	48,3	60,0	73,0
Надходження податку до місцевих бюджетів України, млрд. грн.	54,8	79,0	110,0	138,2
Разом надходжень	90,8	147,3	170,0	211,2
Зведений бюджет України	703,1	774,6	981,7	999,1
Частка ПДФО у Зведеному бюджеті України	12,9	16,4	17,4	17,9

Як можна побачити з наведених даних в табл. 1, частка надходжень податку на доходи фізичних осіб з кожним роком зростає. Так, у 2018 частка ПДФО становила 17,9% у Зведеному бюджеті на противагу 12,9% за 2015 рік. Тому можна зробити висновок, що ріст надходжень у грошовому вимірі не є лише проявом інфляційних процесів, що може свідчити про ріст фіскальної значимості даного податку та ефективності його стягнення.

Проте не слід забувати, що на ефективність саме цього податку великий вплив мають такі макроекономічні показники, як рівень мінімальної заробітної плати та чисельність зайнятого населення. Тому для забезпечення максимальної ефективності даного податку змін в податковій системі замало, адже дані зміни збільшуватимуть податковий натиск на зайняте населення, та призводитимуть до великого ризику тінізації отримуваних доходів. За період 2015-2018 років мінімальна заробітна плата в Україні зросла більш ніж в 3 рази, але кількість офіційно зайнятого населення зменшилась на 1%. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що ріст надходжень до Зведеного бюджету викликаний підняттям заробітної плати та інфляційними процесами в Україні, що призводить до збільшення податкового тягаря зайнятого населення.[3]

Проведений аналіз фіскальної значимості оподаткування доходів фізичних осіб вказує на існуючі проблеми в Україні, а саме: податковий тиск на зайняте населення, недосконалість відстеження реальних сум отримуваних доходів, тінізація економіки та зменшення кількості зайнятого населення в країні тощо. Ці проблеми потребують комплексного підходу, адже одних лишень змін в податковій системі буде замало для вирішення даної проблеми. Шляхами їх вирішення можуть стати:

- перегляд об'єктів та бази оподаткування;
- збільшення кількості зайнятого населення, шляхом надання робочих місць в аграрному та промислову секторах економіки;
- збільшення відповідальності роботодавців та працівників, що ухиляються від відображення реальних сум доходів тощо.

Зміни податкової системи країни в частині оподаткування доходів фізичних осіб мають одночасно враховувати економічні інтереси держави і платників податків, а також усунути зацікавленість платників в податкових незаконних ухиляннях від сплати податків.

Список використаних джерел:

- 1.Податковий кодекс України від 07.09.2017 № 2146-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2.Річний звіт виконання Державного бюджету України /2015-2018/[Електронний ресурс]/ офіційний сайт Державної Казначейської служби України. - Режим доступу:<https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>

3. Статичний збірник даних про розмір мінімальної заробітної плати /2015-2018/ [Електронний ресурс] – офіційний сайт Державної служби статистики в Україні.- Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

УДК 631.16:330.16

Пастушок С.О.,

магістрант МП «Фінансовий менеджмент і контролінг»,

Островська О.А.,

к.е.н, доцент, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Ефективність діяльності агропідприємств: вплив фактору поведінки

Аграрне підприємство є цілісною, ієрархічною, динамічною, залежною від впливу різних ендо- та екзогенних чинників, складною самостійною системою. При цьому дієвість управління та ефективність аграрного сектора лише на третину залежить від техніки та устаткування, все інше - від людського чинника, що безпосередньо пов'язане з впливом поведінкового фактору [1].

Сільськогосподарські підприємства мають специфіку, що відрізняє їх від інших. Зокрема, - це показники, якими вимірюється ефективність:

1) показники продуктивності: урожайність (валовий збір / посівні площі);

2) показники забезпеченості: виробництво зерна на душу населення; державна закупівля сільськогосподарської продукції [2].

Ефективність аграрних підприємств поділяють на виробничо-економічну, та соціально-економічну[3] (до якої й віднесемо поведінковий чинник). Сфера прийняття рішень залежить від фактору поведінки та має прямий вплив на